

Els oasis de la ciutat

Cada matí, el món de l'asfalt urbà es trasplanta en bloc a l'arena, amb un alt preu. De nit, la ciutat ofereix uns altres atractius que contrasten amb els primers: les «zones d'ombra», «pubs», locals, personatges, racons... la mar i el centre són nostres.

Guillem RAUSA i
Carles GÀMEZ

El potent turisme forani envaeix les platges

Carles Francesc

«Els seus carrers són estrets i són flanquejats per cases al·tives d'aspecte fosc, en algunes de les quals encara poden distingir-se gastats i mutilats blasons... fragments d'escultures erosionades, quimeres sense gares, dones sense nas i cavallers sense braços.» Aquesta és la visió que donà Théophile Gautier de la seua ocasional visita durant un estiu a la ciutat de València, a l'època en què un altre Teo —Teodor Llorente— cabriolava pels carrers de València en pantalons curts.

D'això fa més de 140 anys. Possiblement, si el romàntic francès hi tornàs a aparèixer, ho faria reencarnat en un d'aquests visitants nordpeninsulars que van armats fins a les dents de càmeres curioses, disposats a donar fe fotogràfica de l'instant insòlit o del racó més recòndit.

Avui dia fer un tomb pel nucli antic suposa passejar sota les estàtiques mirades de les escultures desnassades i amputades, que encara no han estat intervingudes per l'escalpel del cirurgià-arqueòleg. Els tufs sedimentats per l'al·luvió de matèries minerals i animals, avivats pel calor estiuenc, ajuden a no perdre el nord. Però no són les úniques substàncies odoríferes que saluden el viatjant. Les emanacions pollastrils i hortofructícoles provinents dels bars de la zona recorden de forma indeleble la situació geogràfica en la qual es troben. Els detritus de la colònia felina serveixen, també, com a indicadors sensitius per a prevenir a les rates ocasionals del seu futur destí.

Però el que sorprendria de veres Gautier seria com han canviat les obscures cases altiïves. Sorgides algunes per a allotjar l'aristocràcia pa-

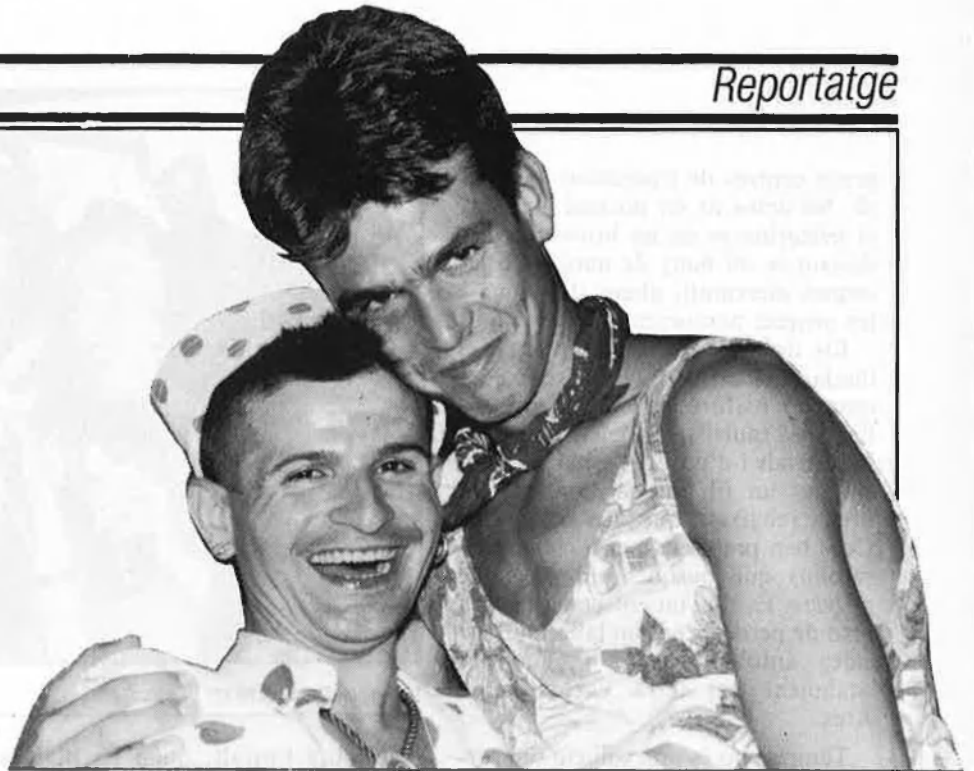
latina, les seues nues pedres serveixen d'alegre recer a la fauna tavernícola i cantinera, a la recerca de la frescor perduda.

Això no és Hawai, però és prou guai

A l'estiu, l'objectiu principal és evitar desesperadament els tediosos efectes de la calor quitranosa i continuar els ritus de comunicació intertribal i intratribal de l'hivern, buscant el caliu de les masses. ¿i on va la gent? Doncs, qualsevol lloc mínimament animat serveix.

Per exemple, les platges. Concretament, les Arenes i el Saler són els aspiradors que absorbeixen el major nombre d'individus sedegosos de lligar bronze i d'olorar la sal marítima. Les mamàs, amb gorra de bany, i els gremlins, amb el baló inflable, en són els protagonistes més típics. O els turistes madrilenys, de safari per les selves valencianes. Sí, uns tipus passejant-se sota un sol de justícia amb camises palacagüina talla familiar, gorra de mariner per correspondència i sabates sandaliformes del 44.

El món de l'asfalt pareix que acabarà per trasplantar-se del tot a l'arena. Qualsevol capritx és, quasi, a l'abast. Mentre t'estàs rostint a l'ast com un pollastre de Barrachina, el gelat més celestial o la beguda més escumosa serveixen per a aplacar la més peremptòria síndrome d'abstinença líquida. Es com bufar i fer

La marca de Dúplex

ampolles de sabó Heno de Pràvia. Xiules la contrasenya sonora i una allau de guineans, *poleros*, magribins il·legals i venedors legals se't tira al damunt, oferint-te les darreres novetats del mercat.

Hi ha gent més prudent, que tracta d'estalviar-se els disgustos que poden ocasionar aquestes petites excursions al costat de casa. Tal com van les coses, de vegades no eixir permet d'evitar cremar-se amb les cigarretes estratègicament distribuïdes per l'arena, o banyar-se amb unes pinces de

penjar la roba. O posar per error la tovallola sobre un masclat de goma-2. La contrapartida, no obstant això, és ben costosa: els rostres pàl·lids estan mal vists en estiu.

Si la platja és el preu que s'ha de pagar per a salvar el tipus i passar desapercebuts entre les gentades bronzejades, les aglomeracions de la vesprada són dirigides a refugiar-se en qualsevol recinte tancat amb una temperatura ambient de menys de 25 graus. Les preferides són, sens dubte, les sales cinematogràfiques de tot tipus, volum, condició i ubicació, amb preferències per la Filmoteca (sempre més barata) i amb programació més o menys contínua. Una programació que inclou, entre altres coses, un interessant cicle sobre les grans productores cinematogràfiques i que ajuda, sens dubte, a refrescar les neurones ensopides per la calitja nord-africana.

Però el cinema també es prolonga amb les terrasses i els autocines. Les terrasses, amb el magnífic complement de l'orxata nocturna, provoquen el plaer de contemplar les estrelles de la pel·lícula i les del cel en una mateixa panoràmica. Els autocines, una mica més allunyats del centre, redueixen en un 99 per 100 les possibilitats de robatori del cotxe.

Una vesprada en els grans magatzems

Una altra solució, una mica més fenícia, és deixar-se caure en els

«Marxa on the rocks»

Reportatge

grans centres de transacció mercantil. No deixa de ser normal preparar el pelegrinatge de les hores fosques donant-se un bany de masses en les ceques mercantil, abans d'arribar a les meques nocturnes.

Els dolls d'aire que refrigeren el llindar de l'entrada, les bosses color i quetxup fosforescent de la primera línia, els taulells, atapeïts d'objectes industrials i d'un ús, l'espai aer solcat per un fil musical continu, els preus rebaixats que acaben en 99. Ceps ben preparats per a caure com ratolins que busquen un formatge *gruyère*. És com un espectacle en viu, això de perdre's per un laberint d'escales automàtiques i esmunyir-se suauament pel terra encerat amb Àlex.

Tampoc no és una solució tan cercada. Fan videoclips en les seccions de discos, es pot assabentar un de les cançons de moda, per posarse més o menys al dia. També hi ha presents les darreres novetats editorials (i no sobra mai fer una ullada per les contraportades i les solapes, per saber de què va l'últim *best-seller*). Es poden digerir, a més, plats més o menys típics, i tornar a aparèixer per la sisena planta per berenar, després d'haver fet la digestió per la tercera.

El problema és potser trobar un lloc escaient per fer-hi una becadeta. Però no es pot exigir molt en un lloc en el qual no es paga l'entrada i que és obert fins a les nou (amb la recent ampliació d'horaris).

Les nits sense lluna

Però és en les nits d'estiu, quan els televisors s'apaguen i els neons bri-

La «gulerestre», el pintor i l'escultor

llen sobre l'asfalt, quan les platges s'han buidat desordenadament, que comença el via crucis dels contingents de deshidratats a la recerca d'un lloc on amaran la gola i matar l'avorriment. Això, si encara sobreviu després de les dietes criminals de la temporada alta. Si queden forces després de foradar-se l'estómac amb mata-rates embotellades en sèrie, d'engolir els insòlits pollastres del coronel de Kentucky, de suportar aquoses orxates amb marca registrada i de confrondre el tub bronzejador amb la llet condensada.

Locals com La Marxa, Babel, Caliu o el restaurant Tapineria, a pesar de les massives emigracions cap a d'altres zones urbanes, continuen sent punts habituals d'encontre per als noctàmbuls, dins del districte de la Seu, juntament amb l'«institucional» Café Lisboa i el Café Sant Jaume.

La Marxa, des de fa dos anys, s'ha convertit en el local *in* per excel·lència de les nits valencianes. Des de les seues parets, s'han llançat les més diverses consignes artístiques, jugat amb un dels espais més agraïts de tots els «bars pictòrics» (recordem que la Marxa fou anys enrere la mítica galeria d'art Temps). Un públic eclèctic, compost per *teen-agers* a les vesprades i per joves i madurs de nit es divideix entre la barra de dalt o de baix, segons gustos i actituds.

Personatges com la degana de Dret, Carme Alborch (¿qui va dir d'ella que era la nostra Paloma Chamorro?), la colla dels pintors del Drink (Morea, Baldeon, Verdú, E. Navarro, Voro Comes, J. V. Moral), la galerista Merxe «la Charpa», amb el seu inseparable escultor Pepe Romero, el dissenyador V. Mateu o el cantant Bartual, s'han convertit en rostres habituals que destaquen entre

el marejant tràfec de tribus indígenes i anònimes.

David Dúplex, *palmito* en mà, dirigeix la barra de baix, deambulant entre Sade (no el marquès, sinó el conjunt musical) i Lola Flores. En les seues hores mortes es dedica, retolador en mà, a estampar les parets

Tapineria sol ser la cita alimentària prèvia abans de partir cap als *pubs* més concorreguts de la zona. Cèsar i Sara, confederació catalano-aragonesa de la taula de menjar, practiquen allò de la cuina *chic*, un equilibri entre el bon gus i el bon preu, que fa que sovintegen el restau-

desenvoiupen una activitat frenètica entre els dies que van de juny a setembre.

En la part baixa de la zona, es concentren els *merenderos* més olorosos. Genaro, Refugio de Montana, Monkili, Madrid, Casa Chimo o Chicote són alguns dels noms més coneguts. Els perfums a paella socarrada i a peixets fregits s'uneix al de les contaminades aigües salines per configurar una de les sensacions més peculiars de l'estiu, després de la barreja de Coppertone factor 4 i arena de la platja.

Ben a prop, han emergit restaurants de cuina forastera. Per exemple, es pot menjar com un bàrbar en el Gengis Kan, mentre un tipus amb pinta del cosí germà del Xu-Lin de Falcon Crest et serveix des d'un *shabu-shabu* mongol fins a un *kibbi kras* libanés. La Pampa és una de les altres ambaixades alimentàries, on hi ha la possibilitat d'enfitar-se de menjar *churrasco* i *parrillada* de la Pampa.

El local que està quasi sempre ple de gom a gom és Tropical. Emparat pel Saló Casablanca i l'arena de la platja, té al costat sorollosos *pubs*, com Patin o Cha-Cha. Com a rècord de l'hegemonia hi ha una discoteca. Però la gràcia del local està en les hamaques, que li donen el to mediterrani, i en les dues barres americanes.

Per últim, destaca el més recent dels locals de la platja: Duna, una espècie de tenda del desert, muntada a base de llençols blancs, que s'inflen quan bufa el ponent i que deixa passar l'aire a la manera d'un ventilador atmosfèric.

Els «xiringuitos» de les Arenes

/ Jordi Vicent

de la barra amb el mateix esperit que els seus avantpassats barrocs.

Josevi Plaza, *boss-relacions* públiques-ànima/animador de la Marxa, barreja d'esperit fenici i de nacionalista passat per la Cort dels Mèdics ha aconseguit convertir el seu local en un lloc permanent de moda. Segons ell, «l'ideal fóra fer d'aquesta part de la ciutat una festa contínua, com feren per al Corpus amb l'*action-painting* al carrer. Un espai viu, múltiple, creador... Ara en estiu continuarem amb les exposicions, encara que d'una manera més espaiada».

rant desde la *troupe* de Montesinos fins a qualsevol turista pelacanyes.

Passejar vora el mar

A València falta, no obstant això, un passeig marítim a l'altura de la ciutat, com els que hi ha en les viles costeres com ara Niça o Alacant. Allò que més s'hi assembla, encara que siga molt llunyanament, és la zona de la Malva-rosa. Per la seua privilegiada situació, al costat de la mar, tota la constel·lació de *xiringuitos*, *merenderos*, *pubs* i *disco-pubs* s'estenen al llarg de la platja i

CORTINATGES • ROBA DE LA LLAR

PADILLA, 8   46003-VALENCIA   TEL. 352 94 33

A R C O

INTERIORISME

Gran Via de Ferran el Catòlic, 5. València